

ZBIERKA **ZÁKONOV**
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1993

Vyhlásené: 26.11.1993 Časová verzia predpisu účinná od: 01.01.1995 do: 13.07.1995

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

276

Z Á K O N

N Á R O D N E J R A D Y S L O V E N S K E J R E P U B L I K Y

z 20. októbra 1993

**o Poisťovni Ministerstva vnútra Slovenskej republiky a o financovaní
zdravotného poistenia**

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

PRVÁ HLAVA

ZÁKLADNÉ USTANOVENIA

§ 1

(1) Zriaďuje sa Poisťovňa Ministerstva vnútra Slovenskej republiky (ďalej len „poisťovňa“) ako verejnoprávna inštitúcia na vykonávanie zdravotného poistenia.

(2) Poisťovňa je právnická osoba.

(3) Sídлом poisťovne je Bratislava.

(4) Štát sa podieľa na zabezpečení platobnej schopnosti poisťovne poskytnutím návratnej finančnej výpomoci, a to do výšky 100 % jej platobnej neschopnosti.

§ 2

(1) Poisťovňa vykonáva zdravotné poistenie pre poistencov uvedených v § 4, na ktoré účely si vytvára fond zdravotného poistenia.

(2) Poisťovňa najmä

- a) zabezpečuje vyberanie poistného a financovanie vecných a peňažných plnení,
- b) uzatvára zmluvy o poskytovaní potrebnej a špecifickej zdravotníckej starostlivosti s právnickými a fyzickými osobami,
- c) vykonáva kontrolnú a poradenskú činnosť.

(3) Rozsah a podmienky poskytovania potrebnej zdravotníckej starostlivosti upravujú osobitné predpisy.¹⁾

(4) Ak tento zákon neustanovuje inak, na zdravotné poistenie sa vzťahujú osobitné predpisy.²⁾

§ 3**Liečebný poriadok poisťovne**

(1) Bližšie podmienky a rozsah poskytovania špecifickej zdravotníckej starostlivosti upraví Liečebný poriadok poisťovne, ktorý vydá vláda Slovenskej republiky nariadením.

(2) Liečebný poriadok poisťovne upraví najmä

- a) osobný a vecný rozsah poskytovanej špecifickej zdravotníckej starostlivosti,
- b) podmienky a rozsah poskytovania liečiv a zdravotníckych prostriedkov nad rámec potrebnej zdravotníckej starostlivosti.

§ 4**Osobný rozsah poistenia**

(1) Podľa tohto zákona sú v poisťovni povinne poistení

- a) príslušníci Policajného zboru,
- b) vojaci vojsk Ministerstva vnútra Slovenskej republiky,
- c) príslušníci Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky,
- d) príslušníci Slovenskej informačnej služby.

(2) Poisťovňa je povinná poistiť zamestnancov, ktorí sú v pracovnom pomere k Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky, útvarom Policajného zboru, útvarom vojsk Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky, Slovenskej informačnej službe a k poisťovni, ako aj poberateľov starobných, invalidných a čiastočných invalidných dôchodkov zo sociálneho zabezpečenia príslušníkov Policajného zboru, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a vojakov z povolania v pôsobnosti Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, ak o to požiadajú.

(3) Poisťovňa môže poistiť aj osoby, ktoré vzhľadom na povahu vykonávanej práce si vyžadujú okrem potrebnej aj špecifickú zdravotnícku starostlivosť vymedzenú v Liečebnom poriadku poisťovne.

§ 5**Vznik a zánik poistného vzťahu**

(1) Poistný vzťah (ďalej len „poistenie“) osôb uvedených v § 4 ods. 1 vzniká dňom nástupu do služobného pomeru; poistenie osôb uvedených v § 4 ods. 2 a 3 vzniká dňom uvedeným v zmluve o poistení, v ktorej budú upravené práva a povinnosti poistenca.

(2) Poistencovi uvedenému v § 4 ods. 1 zaniká poistenie uplynutím jedného kalendárneho mesiaca odo dňa skončenia služobného pomeru; ak však jeho služobný pomer trval nepretržite najmenej desať rokov alebo sa skončil zo zdravotných dôvodov³⁾ a najneskôr dňom skončenia služobného pomeru požiada o ďalšie trvanie poistenia, je poisťovňa povinná uzatvoriť zmluvu o poistení. U poistenca uvedeného v § 4 ods. 2 a 3 zaniká poistenie za podmienok uvedených v poistnej zmluve.

(3) Dňom vzniku poistenia podľa tohto zákona zaniká poistencovi poistenie podľa osobitných predpisov;⁴⁾ v takomto prípade je poisťovňa povinná oznámiť vznik tohto poistenia do ôsmich dní odo dňa uzatvorenia zmluvy o poistení poisťovni, v ktorej bol poistenec poistený, a jeho zamestnávateľovi.

(4) Zánik poistenia podľa tohto zákona je poisťovňa povinná oznámiť do ôsmich dní odo dňa zániku poistenia zamestnávateľovi, ktorý platil za poistenca poistné.

§ 6

Zmluvy o poskytovaní zdravotníckej starostlivosti

(1) Poisťovňa uzatvára zmluvy o poskytovaní zdravotníckej starostlivosti so zdravotníckymi zariadeniami Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky, ako aj s inými zdravotníckymi zariadeniami alebo so zdravotníkmi pracovníkmi (ďalej len „zdravotnícke zariadenia“).

(2) Na zmluvy o poskytovaní zdravotníckej starostlivosti sa vzťahujú ustanovenia osobitného predpisu.⁵⁾

§ 7

Zdravotnícke zariadenia poisťovne

Poisťovňa môže zriaďovať vlastné zdravotnícke zariadenia na poskytovanie zdravotníckej starostlivosti.

DRUHÁ HLAVA ORGÁNY POISŤOVNE

§ 8

Poisťovňa zabezpečuje svoju činnosť samosprávnymi a výkonnými orgánmi.

Samosprávne orgány

§ 9

(1) Samosprávnymi orgánmi poisťovne sú

- a) zbor zástupcov,
- b) správna rada,
- c) dozorná rada.

(2) Funkčné obdobie samosprávnych orgánov je štvorročné.

(3) Za člena samosprávneho orgánu môže byť zvolený len poistenec z radov poistencov uvedených v § 4 ods. 1, ktorý dosiahol vek najmenej 25 rokov.

(4) Členstvo v samosprávnom orgáne je čestné. Členovia majú však nárok, aby im poisťovňa poskytla náhradu výdavkov spojených s výkonom tejto funkcie.

(5) Člen samosprávneho orgánu má nárok na udelenie pracovného alebo služobného voľna potrebného na výkon funkcie v tomto orgáne podľa osobitných predpisov.⁶⁾

(6) Členstvo v jednotlivých samosprávnych orgánoch je nezastupiteľné a navzájom nezlučiteľné. Člen samosprávneho orgánu nesmie vykonávať funkciu vo výkonných orgánoch poisťovne.

(7) Člen samosprávneho orgánu môže vykonávať rovnakú funkciu najviac v dvoch po sebe nasledujúcich funkčných obdobiach; člen správnej rady nemôže byť v nasledujúcom funkčnom období členom dozornej rady.

(8) Samosprávny orgán volí zo svojich členov predsedu a podpredsedu. Predsedu a podpredsedu samosprávneho orgánu môže z funkcie odvolať orgán, ktorý ich zvolil. Na voľbu predsedu a podpredsedu samosprávneho orgánu a na ich odvolanie je potrebný súhlas nadpolovičnej väčšiny všetkých členov samosprávneho orgánu.

(9) Predseda zvoláva a riadi rokovanie samosprávneho orgánu a zastupuje ho pri rokovaní s inými orgánmi.

(10) Pravidlá rokovania a spôsob rozhodovania orgánov uvedených v odseku 1 upravia ich rokovacie poriadky.

§ 10

Zbor zástupcov

(1) Zbor zástupcov je najvyšší orgán poisťovne. Rozhoduje o zásadných otázkach činnosti poisťovne ako celku, a to:

- a) schvaľuje štatút poisťovne, organizačný poriadok poisťovne a rokovacie poriadky samosprávnych orgánov,
- b) schvaľuje správy o činnosti poisťovne, rozpočet a účtovnú závierku predloženú správnou radou po prerokovaní v dozornej rade,
- c) rozhoduje o záležitostiach, ktoré presahujú rámec bežného hospodárenia poisťovne,
- d) schvaľuje výročnú správu poisťovne,
- e) volí a odvoláva členov správnej rady a dozornej rady,
- f) volí a odvoláva na návrh ministra vnútra Slovenskej republiky riaditeľa poisťovne a jeho zástupcu; návrh predkladá minister vnútra Slovenskej republiky po prerokovaní s ministrom spravodlivosti Slovenskej republiky a riaditeľom Slovenskej informačnej služby,
- g) rozhoduje o ďalších otázkach poisťovne, ktoré si vyhradí.

(2) Zbor zástupcov tvorí dvadsaťjeden členov volených na zhromaždeniach poistencov uvedených v § 4 ods. 1, z ktorých štrnásť je volených na návrh poistencov a odborových organizácií a sedem na návrh ministra vnútra Slovenskej republiky po prerokovaní s ministrom spravodlivosti Slovenskej republiky a riaditeľom Slovenskej informačnej služby.

(3) Súčasne s voľbou členov zboru zástupcov sa volí aj šesť náhradníkov týchto členov, z ktorých štyria sú volení na návrh poistencov a odborových organizácií a dvaja na návrh ministra vnútra Slovenskej republiky po prerokovaní s ministrom spravodlivosti Slovenskej republiky a riaditeľom Slovenskej informačnej služby.

(4) Schôdzu zboru zástupcov zvoláva predseda dvakrát do roka. Predseda je povinný zvolať schôdzu do jedného mesiaca aj vtedy, keď o to požiada aspoň jedna tretina členov zboru zástupcov alebo jedna tretina členov správnej rady alebo riaditeľ poisťovne.

(5) Zbor zástupcov je schopný uznášať sa, ak je prítomná nadpolovičná väčšina všetkých členov. Na platnosť rozhodnutia je potrebné, aby za návrh hlasovala dvojtretinová väčšina prítomných členov.

§ 11 **Správna rada**

(1) Správna rada rozhoduje o všetkých otázkach týkajúcich sa činnosti poisťovne, ktoré nie sú vyhradené zboru zástupcov. Zboru zástupcov predkladá výročnú správu o činnosti a účtovnú závierku poisťovne.

(2) Správnu radu tvorí predseda, podpredseda a ďalších deväť členov.

(3) Schôdzu správnej rady zvoláva jej predseda najmenej raz za štvrtrok. Predseda je povinný zvolať schôdzu do jedného mesiaca aj vtedy, keď o to požiada aspoň tretina členov správnej rady alebo riaditeľ poisťovne.

§ 12 **Dozorná rada**

(1) Dozorná rada prerokúva rozpočet a účtovnú závierku poisťovne, dozerá na dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov výkonnými orgánmi poisťovne, zmluvných záväzkov poisťovne a na jej celkové hospodárenie. Svoje stanoviská a správy o výsledkoch svojej činnosti predkladá správnej rade.

(2) Členovia dozornej rady sú v rámci svojej právomoci oprávnení nazerať do účtovných dokladov všetkých orgánov a organizačných zložiek poisťovne a zisťovať stav a spôsob hospodárenia poisťovne.

(3) Dozornú radu tvorí predseda, podpredseda a ďalších deväť členov.

(4) Schôdzu dozornej rady zvoláva najmenej dvakrát do roka jej predseda. Predseda je povinný zvolať schôdzu do jedného mesiaca aj vtedy, keď o to požiada aspoň tretina členov dozornej rady alebo riaditeľ poisťovne.

Výkonné orgány

§ 13

(1) Výkonnými orgánmi poisťovne sú

- a) ústredie,
- b) pobočky.

(2) Postavenie výkonných orgánov poisťovne upraví štatút poisťovne.

(3) Výkonné orgány zabezpečujú a vykonávajú činnosť poisťovne v rozsahu určenom organizačným poriadkom poisťovne.

(4) Vo výkonných orgánoch sa vykonávajú funkcie v pracovnom pomere k poisťovní.

(5) Riaditeľ poisťovne, jeho zástupca, vedúci pracovníci ústredia a riaditelia pobočiek poisťovne nemôžu vykonávať podnikateľskú činnosť.

§ 14

Ústredie

(1) Ústredie

- a) zabezpečuje a vykonáva činnosť poisťovne v rozsahu úloh vyplývajúcich z organizačného poriadku poisťovne,
- b) realizuje rozhodnutia samosprávnych orgánov a zabezpečuje administratívne úkony spojené s ich činnosťou,
- c) zabezpečuje súčinnosť poisťovne s ústrednými orgánmi štátnej správy a s inými právnickými, prípadne fyzickými osobami.

(2) Na čele ústredia je riaditeľ, ktorý je štatutárnym orgánom poisťovne a vystupuje v jeho mene. Počas neprítomnosti ho zastupuje jeho zástupca.

(3) Riaditeľ zodpovedá za svoju činnosť zboru zástupcov.

(4) Riaditeľ vymenúva a odvoláva vedúcich pracovníkov ústredia a riaditeľov pobočiek poisťovne.

(5) Riaditeľ poisťovne rozhoduje o rozklade voči rozhodnutiam vydaným v prvom stupni.

§ 15

Pobočky

(1) Pobočky poisťovne vykonávajú činnosť v rozsahu ustanovenom organizačným poriadkom poisťovne, v ňom sa zároveň ustanovia ich sídla, územná pôsobnosť a ich organizačné usporiadanie.

(2) Činnosť pobočky riadi jej riaditeľ, ktorý ju zastupuje navonok a vydáva rozhodnutia v prvom stupni.

TRETIA HLAVA

HOSPODÁRENIE POISŤOVNE

§ 16

(1) Poisťovňa hospodári s platbami poistného, s majetkom získaným vlastnou činnosťou a s majetkom štátu, ktorý jej bol zverený.

(2) Poisťovňa je povinná viesť oddelene evidenciu zdravotného fondu, evidenciu majetku a používania finančných prostriedkov.

(3) Pre fond zdravotného poistenia zostavuje poistný rozpočet v členení

- a) základný fond,
- b) rezervný fond,
- c) účelový fond.

(4) Na uhrádzanie výdavkov spojených s vlastnou činnosťou si poisťovňa vytvára správny fond.

(5) Na tvorbu a použitie fondov uvedených v odsekoch 3 a 4 sa vzťahujú osobitné predpisy.⁷⁾

§ 17**Prijmy a výdavky poisťovne**

(1) Prijmami poisťovne sú

- a) platby poisťného,
- b) príspevky zo štátneho rozpočtu,
- c) platby od Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Slovenskej informačnej služby za nimi vyžiadané zdravotnícke úkony, liečivá a zdravotnícke pomôcky, ktorých poskytnutie poisťovňa sprostredkuje,
- d) vlastné zdroje vytvorené využívaním fondov poisťovne,
- e) príjmy z majetku poisťovne,
- f) príjmy z prirážok k poisťnému, pokút a poplatkov z omeškania, ktoré poisťovňa vyúčtuje,
- g) platby od iných poisťovní podľa uzatvorených zmlúv,
- h) dary a ostatné príjmy.

(2) Výdavkami poisťovne sú najmä

- a) úhrada nákladov na potrebnú a špecifickú zdravotnícku starostlivosť,
- b) úhrada nákladov iným poisťovňami alebo iným právnym subjektom podľa uzatvorených zmlúv za služby, ktoré poskytli poistencom,
- c) náhrady nákladov nevyhnutného a neodkladného liečenia v cudzine určené v Liečebnom poriadku,
- d) náklady na účelové zdravotnícke vedecké programy a expertíznu činnosť,
- e) náklady na činnosť poisťovne a jej zariadení.

§ 18**Poisťné**

Na platenie poisťného, jeho výšku, vymeriavací základ vrátane stanovenia rozhodujúceho obdobia pre jeho určenie, vykazovanie, zúčtovanie, vrátenie a premlčanie poisťného, úhradu dávok, povinnosti platiteľa poisťného vrátane sankcií za ich neplnenie a na príspevky štátu na poisťné sa použijú ustanovenia osobitného predpisu.⁸⁾

ŠTVRTÁ HLAVA**SPOLOČNÉ USTANOVENIA****§ 19**

Poisťovňa vedie účtovníctvo v rozsahu a spôsobom ustanoveným osobitným predpisom.⁹⁾

§ 20**Informačný systém**

(1) Na zabezpečenie svojej činnosti si poisťovňa vytvára vlastný informačný systém.

(2) Poisťovňa vedie zoznam poistencom. Je oprávnená zhromažďovať a povinná uchovávať informácie umožňujúce identifikáciu poistenca po dobu deväťdesiatdeväť rokov od jeho narodenia.

(3) Používanie údajov vlastného informačného systému je výhradným právom poisťovne. Informácie môže poskytovať len so súhlasom správnej rady a zmluvných partnerov poisťovne, ktorých sa údaje týkajú. Ustanovenia osobitných predpisov¹⁰⁾ tým nie sú dotknuté.

(4) Poisťovňa je povinná vytvoriť také organizačné a technické podmienky na prevádzku informačného systému, aby sa zabránilo jeho zneužitiu.¹¹⁾

(5) Informácie o poistencoch môže poskytnúť iba s ich súhlasom.

§ 21 **Kontrolná činnosť**

(1) Kontrolnú činnosť zameranú na účelnosť, efektívnosť a hospodárnosť vykonáva poisťovňa

- a) revíznymi lekármi poisťovne a ďalšími odbornými zdravotníckymi pracovníkmi, ak ide o poskytovanie zdravotníckej starostlivosti,
- b) osobitne určenými pracovníkmi, ak ide o kontrolu hospodárenia s prostriedkami jednotlivých fondov uvedených v § 16 ods. 3 a 4.

(2) Revízni lekári vykonávajú špecializovanú kontrolnú činnosť v súčinnosti s odborníkmi-konzultantmi.

(3) Odborníkov-konzultantov vymenúva a odvoláva správna rada zo zoznamu odborníkov-konzultantov vypracovaného Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky v súčinnosti so Zborom väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a odbornými spoločnosťami, ktorí zodpovedajú za ich spôsobilosť pre výkon kontrolných činností.

(4) Na rozsah kontrolnej činnosti a oprávnenia kontrolných orgánov sa vzťahuje osobitný predpis.¹²⁾

PIATA HLAVA **PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA**

§ 22

(1) Osoby, ktoré sú ku dňu účinnosti tohto zákona príslušníkmi Policajného zboru, vojakmi vojsk Ministerstva vnútra Slovenskej republiky v služobnom pomere, príslušníkmi Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a príslušníkmi Slovenskej informačnej služby, sa dňom účinnosti tohto zákona stávajú poistencami podľa tohto zákona.

(2) S osobami, ktoré sú ku dňu účinnosti tohto zákona poberateľmi dôchodkov zo sociálneho zabezpečenia príslušníkov Policajného zboru a Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky, je poisťovňa povinná, ak o to požiadajú, uzatvoriť zmluvu o poistení podľa tohto zákona.

(3) Minister vnútra Slovenskej republiky zabezpečí do jedného mesiaca odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona podmienky na začatie činnosti poisťovne a v spolupráci s ministrom spravodlivosti Slovenskej republiky a riaditeľom Slovenskej informačnej služby aj organizovanie zhromaždení poistencov za účelom voľby členov zboru zástupcov.

(4) Do ustanovenia samosprávnych orgánov a zvolenia riaditeľa poisťovne vykonáva jeho právomoc splnomocnenec vymenovaný ministrom vnútra Slovenskej republiky.

(5) Samosprávne orgány podľa tohto zákona sa ustanovia najneskôr do dvoch mesiacov od nadobudnutia účinnosti tohto zákona.

(6) Po zriadení poisťovne prevedie Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky a Zbor väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky poisťné, ktoré sa im poukazovalo podľa osobitných predpisov,¹³⁾ na účet poisťovne.

§ 23 **Účinnosť**

Tento zákon nadobúda účinnosť dňom vyhlásenia s výnimkou § 2, 4, 5, 7, 17, 19, § 22 ods. 1 a 2, ktoré nadobúdajú účinnosť odo dňa nadobudnutia účinnosti Liečebného poriadku vydaného podľa § 3 ods. 1.

Michal Kováč v. r.

Ivan Gašparovič v. r.

Vladimír Mečiar v. r.

- 1) Zákon č. 20/1966 Zb. o starostlivosti o zdravie ľudu v znení neskorších predpisov.
§ 4 ods. 2 a 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 7/1993 Z. z. o zriadení Národnej poisťovne a o financovaní zdravotného poistenia, nemocenského poistenia a dôchodkového poistenia.
Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 220/1993 Z. z., ktorým sa vydáva Liečebný poriadok.
- 2) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 7/1993 Z. z. v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 85/1993 Z. z.
Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 9/1993 Z. z. o zdravotnom poistení a hospodárení s Fondom zdravotného poistenia.
- 3) § 110 ods. 1 písm. b) zákona Slovenskej národnej rady č. 410/1991 Zb. o služobnom pomere príslušníkov Policajného zboru Slovenskej republiky v znení zákona Slovenskej národnej rady č. 490/1992 Zb.
- 4) Napr. zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 9/1993 Z. z.
- 5) § 11, § 12 zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 7/1993 Z. z.
- 6) § 57 zákona Slovenskej národnej rady č. 410/1991 Zb.
§ 124 Zákonníka práce.
- 7) § 19 až 23 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 9/1993 Z. z.
- 8) § 18 až 36 a § 39 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 7/1993 Z. z. v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 85/1993 Z. z.
- 9) Zákon č. 563/1991 Zb. o účtovníctve.
- 10) Napr. zákon č. 141/1961 Zb. o trestnom konaní súdnom (Trestný poriadok) v znení neskorších predpisov.
- 11) Zákon č. 256/1992 Zb. o ochrane osobných údajov v informačných systémoch.
- 12) § 25 až 27 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 9/1993 Z. z.
- 13) § 49 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 7/1993 Z. z.

